

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Zdrowia (73.)

10 grudnia 2021 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 593, druk sejmowy nr 1818, 1826 i 1826-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 14 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodnicząca
Beata Małecka-Libera)

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dzień dobry. Rozpoczynamy kolejne posiedzenie senackiej Komisji Zdrowia.

W dniu dzisiejszym mamy do rozpatrzenia poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz niektórych innych ustaw.

Może najpierw poproszę pana ministra o wprowadzenie do tematu. Później będzie dyskusja, przedstawimy swoje wątpliwości, a potem będziemy głosować.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA**

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Panie i Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

Dziś mam zaszczyt zaprezentować ustawę mówiącą o funduszu kompensacyjnym, funduszu, który jest oczekiwany przez osoby, które w tej chwili jeszcze wahają się, czy się zaszczepić. Jest to fundusz, który pokryje pewne roszczenia związane z tym, że wystąpiły niepożądane odczyny poszczepienne. Fundusz ten umożliwi osobom zaszczepionym szybkie dochodzenie świadczenia pieniężnego związanego z zaistniałymi niepożądanymi odczynami poszczepiennymi – bez konieczności odwoływania się do długotrwałej procedury postępowania przed sądami powszechnymi. Aby ten cel osiągnąć,

przy rzeczniku praw pacjenta zostanie powołany zespół, komisja, która będzie oceniała, czy dane roszczenie jest zasadne. Ta komisja będzie się składała z 6 osób powoływanych m.in. przez rzecznika praw pacjenta, ale nie tylko, także przez organizacje i inne podmioty, które mogą zgłaszać członków tego zespołu. To będą głównie lekarze, którzy posiadają specjalizację w dziedzinie chorób zakaźnych, pediatrii, alergologii, neurologii, chirurgii ogólnej, kardiologii oraz pulmonologii. Zespół ten będzie miał 60 dni na przyznanie świadczenia i szybką jego wypłatę.

W ustawie jest dość dokładnie opisane, jakie będą wysokości tych świadczeń – będą one uzależnione głównie od długości hospitalizacji. Jak było także podnoszone na posiedzeniu komisji w Sejmie... Trzeba wnieść opłatę dwustuzłotową, aby takie roszczenie było rozpatrywane. Myślę, że te 200 zł to nie jest duża kwota... Aczkolwiek będzie stanowiła pewien bezpiecznik, tak aby osoby nie składały zupełnie niepotrzebnie takich wniosków, co mogłoby spowodować paraliż biura obsługi tego zespołu działającego przy rzeczniku praw pacjenta. Myślę, że pan rzecznik jeszcze się w tej sprawie wypowie.

W czasie prac sejmowych była podnoszona kwestia wysokości tych odszkodowań. Myśmy przyjęli zasadę, że to będzie analogicznie do odszkodowań, jakie są przeznaczane w przypadku istnienia choroby zawodowej, że to będą podobne środki. Na pierwszy rok działalności przeznaczaliśmy 10 milionów zł z budżetu państwa. W następnych latach te środki będą pochodziły głównie od podmiotów, które zawierają umowy na sprzedaż szczepionek. To będzie w wysokości 1,5% wartości umowy.

To roszczenie będzie można otrzymać od dnia, w którym pierwsza szczepionka przeciwko COVID-19 została podana w Polsce, tj. od 26 grudnia ubiegłego roku. Będzie to obejmowało

także szczepienia z grupy szczepień obowiązkowych. I to rozszczenie będzie od roku 2023...

Myślę, Pani Przewodnicząca, że to tyle w ogólnym zarysie, jeśli chodzi o zmiany, jakie wynikają z tej ustawy, ustawy, którą zapowiedzieliśmy razem ze wszystkimi kołami i klubami parlamentarnymi. No, była w tej sprawie ogólna zgoda, ustawa została praktycznie jednomyślnie przyjęta przez Sejm obecnej kadencji. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze, za skróte przedstawienie tej ustawy.

To jest bardzo ważna ustawa i myślę, że mimo wszystko będzie tu kilka pytań i wątpliwości. Aczkolwiek uważamy, że rzeczywiście kierunkowo... Co do przyjęcia tego funduszu wszyscy się zgadzaliśmy. O ile dobrze pamiętam, to rok temu była zapowiedź ze strony rządowej... Ale teraz to jest projekt tylko poselski, a nie rządowy, co wywołuje duży znak zapytania. Dlaczego tak się stało? Panie Ministrze, oczywiście zgadzamy się co do powstania tego funduszu, ale co do szczegółów mamy naprawdę wiele wątpliwości. Chodzi np. o tryb pracy. Wczoraj ta ustawa została przegłosowana w Sejmie, a my już dzisiaj w Senacie nad nią pilnie pracujemy, bo posiedzenie plenarne Senatu jest w przyszłym tygodniu. Chcąc zgodzić się z tym trybem przyspieszonym czy pilnym postępowania... No, nie mieliśmy innego wyboru, ale uważamy, że są to kwestie bardzo ważne. No, mam wątpliwości co do tego trybu i szybkości działań przede wszystkim ze względu na to, że nie mówimy tutaj o funduszu kompensacyjnym tylko i wyłącznie w związku ze szczepieniami covidowymi, a takie przecież były zamierzenia. Tak? Chodziło o to, żeby społeczeństwo się szczepiło, żeby realizowany był program szczepień. Teraz ten fundusz jest rozszerzony, obejmuje wszystkie inne szczepienia. Co do samej zasady ja nie mam wątpliwości, tylko co do szybkości podejmowania decyzji. Ja mam wątpliwości co do tego na przykład, czy środowisko medyczne jest do tego przygotowane, czy rejestry odczynów poszczepiennych, które są prowadzone, nie wymagają jednak takiego bliższego przyjrzenia się... To jest naprawdę duża skala, Panie Ministrze. Nie mówimy tylko

o 1 szczepionce i tylko i wyłącznie o COVID, tylko o bardzo szerokiej gamie szczepień. Mam naprawdę szereg wątpliwości i jeszcze raz podkreśliłam, że czas, tempo wdrożenia tej ustawy... To jest dla nas naprawdę bardzo trudne. Cały rok były zapowiedzi, że fundusz kompensacyjny będzie, że będzie elementem programu szczepień, a tu nagle powstaje jakaś szybka ścieżka, jeszcze w dodatku poselska.

Pan legislator, pan mecenas. Bardzo proszę o opinię.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA**

Dziękuję uprzejmie.

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo! Państwo Ministrowie! Szanowni Państwo!

W ocenie Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu istnieją podstawy do uznania, że dodawany przez art. 1 pkt 1 opinowanej ustawy art. 17a ust. 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi jest niezgodny z konstytucyjną zasadą równości.

Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy w wyniku szczepienia ochronnego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 4 pkt 2, art. 17 ust. 10 albo art. 46 ust. 4 pkt 7 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, u osoby, u której zostało przeprowadzone to szczepienie, wystąpiły w ciągu 5 lat od dnia podania szczepionki albo szczepionek działania niepożądane, wymienione w charakterystyce produktu leczniczego, w wyniku których osoba ta wymagała udzielenia stosownych świadczeń zdrowotnych, osobie tej przysługuje świadczenie kompensacyjne, wypłacane z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych. Przywołany przepis wyłącza zatem możliwość otrzymania świadczenia kompensacyjnego przez 2 grupy osób zaszczepionych. Po pierwsze, jeżeli w wyniku zalecanego szczepienia ochronnego u osoby, u której zostało przeprowadzone to szczepienie, wystąpiły w ciągu 5 lat od dnia podania szczepionki albo szczepionek wymienione działania niepożądane, osobie tej nie będzie przysługiwało świadczenie kompensacyjne. Po drugie, jeżeli w wyniku obowiązkowego szczepienia, objętego systemem

funduszowym, lub szczepienia ochronnego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 3 ust. 4 pkt 2 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, u osoby, u której zostało przeprowadzone to szczepienie, wystąpiły w 5 pięciu lat od dnia podania szczepionki albo szczepionek działania niepożądane, które nie zostały wymienione w charakterystyce produktu leczniczego, a których wystąpienie skutkowało koniecznością udzielenia tych samych świadczeń zdrowotnych, osobie tej nie będzie przysługiwało świadczenie kompensacyjne. Wprawdzie zgodnie z dodawanym art. 17e ust. 4 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi w przypadku aktualizacji charakterystyki produktu leczniczego podanej szczepionki albo podanych szczepionek, polegającej na dodaniu niewymienionego w niej wcześniej działania niepożądanego, wniosek o przyznanie świadczenia kompensacyjnego może być złożony w terminie roku od dnia dokonania tej aktualizacji, jednakże nie można tego uczynić później niż po upływie 5 lat od dnia przeprowadzenia szczepienia ochronnego. Art. 17a ust. 1 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi różnicuje zatem sytuację prawną osób zaszczepionych w zakresie prawa do świadczenia kompensacyjnego, po pierwsze, ze względu na rodzaj przeprowadzonego u nich szczepienia ochronnego, po drugie, ze względu na to, czy będące skutkiem przeprowadzonego szczepienia ochronnego dane działanie niepożądane zostało albo nie zostało zamieszczone w charakterystyce produktu leczniczego. Tymczasem zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego wszelkie różnicowania podmiotów podobnych nie mogą być dokonane na podstawie dowolnie ustalonego kryterium, muszą mieć proporcjonalny charakter oraz, co najważniejsze, muszą pozostawać w związku z innymi wartościami, zasadami czy normami konstytucyjnymi, uzasadniającymi odmienne traktowanie podmiotów podobnych. Wydaje się, że dokonane przez ustawodawcę sejmowego różnicowanie osób zaszczepionych ze względu na powyższe kryteria nosi znamiona różnicowania dyskryminacyjnego. Stanowisko to nabiera szczególnego znaczenia jeżeli zważyć, że uprawnienie do świadczenia kompensacyjnego wiąże się z jednej strony z prawem do ochrony zdrowia, gwarantowanym przez art. 68

ust. 1 konstytucji, z drugiej zaś ze statuowanym w art. 68 ust. 4 konstytucji obowiązkiem zwalczania chorób epidemicznych przez władze publiczne. Na marginesie należy dodać, że również uzasadnienie projektu ustawy – tak w wersji rządowej, jak i poselskiej – nie daje podstaw do uznania, iż powołane różnicowania mają solidne konstytucyjne podstawy.

Drugim problemem związanym z omawianą ustawą jest problem związany z przepisami art. 17e ust. 10 i 11 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Przepisy te określają ramową treść wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego oraz dokumenty dołączane do tego wniosku. Z kolei zgodnie z ust. 13 tego artykułu w przypadku wniosku niekompletnego rzecznik praw pacjenta, jako dysponent funduszu kompensacyjnego, wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania ze wskazaniem stwierdzonych w nim braków – pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. W świetle art. 87 konstytucji należy zatem uznać za niedopuszczalne unormowanie dodawanego art. 17e ust. 15 pkt 1 ustawy o zapobieganiu itd., zgodnie z którym rzecznik praw pacjenta udostępnia na stronie internetowej urzędu obsługującego wzór stosownego wniosku z pominięciem uprzedniego ustalenia tego wzoru wniosku w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zdrowia. Jeżeli prawodawca zamierza uregulować określoną sytuację prawną danych podmiotów, może to uczynić tylko w drodze aktu normatywnego będącego źródłem prawa powszechnie obowiązującego, a następnie właściwie ogłoszonego w stosownym dzienniku urzędowym. W tym stanie rzeczy Biuro Legislacyjne Kancelarii Senatu proponuje dodanie przepisu, zgodnie z którym minister właściwy do spraw zdrowia będzie obowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego, co w żadnym wypadku nie będzie przeszkadzać temu, aby rzecznik praw pacjenta ów wzór wniosku umieścił na swojej stronie internetowej w celu jego popularyzacji.

Ostatnim elementem opinii Biura Legislacyjnego są propozycje poprawek o charakterze legislacyjnym, które zmierzają, po pierwsze, do respektowania dyrektywy wyrażonej w §154 ust. 2 zasad techniki prawodawczej, wedle której skrót

określenia złożonego wprowadza się w tym przepisie, w którym po raz pierwszy zostało użyte skracane określenie złożone. Po drugie, do skreślenia przepisu niemającego waloru normatywnego. Skoro fundusz kompensacyjny jest państwowym funduszem celowym, to niezgodne z §11 zasad techniki prawodawczej jest swoiste przypominanie adresatowi ustawy – w dodawanym art. 17b ust. 6 ustawy o zapobieganiu itd. – że w sprawach z zakresu gospodarki finansowej funduszu nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy o finansach publicznych. I wreszcie, po trzecie, zastąpienia w dodawanym art. 17d ust. 15 ustawy o zapobieganiu itd. nieadekwatnie normatywnie użytego sformułowania „zasady ustalania” sformułowaniem „sposób ustalania”, bowiem zasady w ścisłym znaczeniu prawnym mogą być przedmiotem regulacji albo ustawy, albo aktu normatywnego wyższego rzędu, z całą pewnością nie zaś zarządzenia. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję bardzo.

Może pan minister się będzie mógł odnieść do tych kwestii...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Waldemar Kraska: Mieliśmy co prawda tylko godzinę, żeby się nad tym zastanowić, Pani Przewodnicząca, ale...)

My też mieliśmy tylko godzinę, Panie Ministrze, bo to do nas dopiero co przyszło...

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA**

Ale, Pani Przewodnicząca, ja nie mówię tego jako wyrzut, przepraszam. No, mamy do siebie jakąś pretensję... Chcemy to uchwalić czy nie? Chcemy. Tak? Dlatego tu jesteśmy i pracujemy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pani Przewodnicząca, ale, naprawdę, prosiłbym już bez tych wycieczek osobistych, bo...

Proszę państwa, w większości nie zgadzamy się z tym, co przedstawił pan legislator. Jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, to pan dyrektor się do tego odniesie.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU
ZDROWIA PUBLICZNEGO
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
DARIUSZ POZNAŃSKI**

Szanowna Pani Przewodnicząca! Szanowny Panie Mecenasie!

Jeżeli chodzi o zastrzeżenia dotyczące ewentualnej niezgodności z konstytucją przepisów, o zróżnicowanie sytuacji osób, którym miałyby przysługiwać świadczenie kompensacyjne z tytułu szczepień obowiązkowych, i sytuacji osób, które, powiedzmy, szczepią się dobrowolnie, to my takiego zarzutu nie podzielamy. To właśnie ze względu na charakter szczepienia sytuacja tych osób jest różna. Konstrukcja ustawy, konstrukcja tego funduszu, źródeł jego zasilania jednoznacznie wskazuje, że to ma być kompensacja w przypadku ściśle określonego katalogu osób. Tak że takiego zastrzeżenia nie podzielamy. Nie było to też przedmiotem jakiejś krytyki podczas dyskusji w Sejmie czy na etapie konsultacji projektu, który w tej części był projektem rządowym.

Jeżeli chodzi o odniesienie do charakterystyki produktu leczniczego, no to tutaj też nie widzimy takiego zagrożenia. No, musi być skonkretyzowana odpowiedzialność, jaką ponosi producent czy dostawca danych szczepionek. Ona jest wyrażona w urzędowym dokumencie, określonym w przepisach prawa, jakim jest charakterystyka produktu leczniczego. Producent, biorąc za swój produkt odpowiedzialność, wie, jakie są potencjalne konsekwencje, jakie zdarzenia niepożądane mogą wiązać się z użyciem tego produktu leczniczego. Oczywiście jest obowiązek aktualizacji tej charakterystyki produktu leczniczego, jeżeli pojawią się nowe zdarzenia, co od których można powiedzieć, że są zauważalnym następstwem stosowania danego produktu leczniczego. Wtedy producent ma obowiązek tę charakterystykę produktu leczniczego zaktualizować. Ustawa przewiduje mechanizm, że jeżeli nastąpi aktualizacja i w toku szczepienia populacyjnego okaże się, że zostaną zaobserwowane, udokumentowane i udowodnione medycznie nowe niepożądane następstwa związane ze szczepieniami danym typem szczepionki... Ten mechanizm ustawy przewiduje aktualizację ChPL i późniejszą możliwość składania wniosku, od daty aktualizacji tej charakterystyki produktu leczniczego.

Odnosząc się do kwestii wzoru wniosku, który rzecznik miałby publikować na swojej stronie,

chcę zwrócić uwagę, że propozycja tego wzoru jest ułatwieniem dla osób, które miałyby składać taki wniosek. W ustawie mogliśmy napisać tylko, że „wniosek zawiera” i dalej enumeratywnie wymienić kilka elementów, podać katalog dokumentów, jakie muszą być do niego dołączone. Ale w celu ułatwienia dla osób, które chcą ten wniosek złożyć w wersji papierowej czy w wersji elektronicznej, bo taka też będzie możliwość... No, jest tu tego rodzaju ułatwienie, ustawa po prostu taki wzór przewiduje. Ale nie widzimy konieczności, żeby określać to w drodze rozporządzenia, powszechnie obowiązującego prawa, dlatego że to rozporządzenie nie wnosiłoby żadnej dodatkowej wartości normatywnej w stosunku do tego, co jest określone w ustawie. To jest po prostu ułatwienie.

Jeszcze odniosę się do uwag natury legislacyjnej. Tutaj są wskazane 3 propozycje poprawek – żeby w art. 17a dodać wyrazy „zwanego dalej «Funduszem»”, żeby w art. 17b... Nie widzimy przeciwskazań, żeby taki zabieg legislacyjny przeprowadzić. Jeżeli chodzi o zmianę trzecią – wyrazy „zasady ustalania” zastępuje się wyrazami „sposób ustalania” – to tutaj też nie widzimy przeciwskazań legislacyjnych.

A jeżeli chodzi o odesłanie w art. 17b ust. 6 do ogólnych zasad sposobu funkcjonowania państwowego funduszu celowego, to tutaj z uwagi na to, że ta ustawa była też przedmiotem uzgodnień z Ministerstwem Finansów... Być może jest to przepis, który ma w większości walor informacyjny. No, tutaj się można zgodzić, niemniej dla takiej jasności i czytelności przepisów proponowałibyśmy jednak pozostawienie tego przepisu bez zmian, tak żeby nie było żadnych wątpliwości, że ten fundusz miałby się rządzić jakimiś innymi prawami niż wynikające z ogólnych zasad dotyczących państwowych funduszy celowych. Bardzo dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Proszę bardzo, jeszcze pan mecenas.

**GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA**

Dziękuję bardzo panu dyrektorowi za odniesienie się do uwag. Chciałbym jedynie zwrócić

uwagę, że w zakresie uwagi pierwszej podtrzymuję zgłoszone zastrzeżenia konstytucyjne i stwierdzam z przykrością, że wypowiedź pana dyrektora nie odnosiła się adekwatnie do istoty podniesionego zastrzeżenia. Nie wskazał pan dyrektor żadnych wartości, norm i zasad konstytucyjnych, które, znajdując umocowanie w konstytucji, stanowią źródło przyjętego kryterium różnicowania osób zaszczepionych.

W zakresie dotyczącym wzoru wniosku Biuro Legislacyjne nie kwestionuje możliwości i przydatności jego zamieszczenia na stronie internetowej przez rzecznika praw pacjenta. Zwracam jedynie uwagę na okoliczność, że niektóre postanowienia będące elementem wniosku, którego wzór ma określić rzecznik praw pacjenta, mają charakter bardzo ogólny i wymagają konkretyzacji. Tytułem przykładu należy wspomnieć o „danych o stanie zdrowia” czy też o „innych informacjach niezbędnych do rozpatrzenia wniosku”. Z całą pewnością jest to materia o charakterze powszechnie obowiązującym, nie wyważamy otwartych drzwi. W związku z tym podtrzymuję zastrzeżenia w tym zakresie.

Co do kwestii legislacyjnych i postulatu Ministerstwa Finansów, to podtrzymuję uwagę, że przepis ma charakter informacyjny i jako taki nie powinien być elementem obowiązującego porządku prawnego. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję bardzo.

Tak jak powiedziałam na początku, wszystkim nam zależy na tym, żeby ten fundusz kompensacyjny był przyjęty, ale tempo wprowadzania tej ustawy powoduje, że wątpliwości jest coraz więcej. Podzielałam zdanie pana legislatora, pana mecenas nie tylko w kwestii tego wniosku. Mam wiele zastrzeżeń co do... Pomijam już kwestię dzielenia pacjentów na tych, którzy mają szczepienia zalecane, i na tych, którzy mają obowiązkowe. Mam wątpliwość co do tego, czy aby na pewno proces późniejszego, powiedziałabym, wyegzekwowania odczynów poszczepiennych, ich rejestracji i cała ta procedura związana z odszkodowaniem są odpowiednio, dobrze przygotowane. 5 lat po wystąpieniu odczynu poszczepiennego... To naprawdę jest szmat czasu. Czy państwo macie świadomość tego? W jaki sposób

wyglądają te rejestry i jak to będzie później wyglądało? Dla mnie to jest duży znak zapytania.

Zgłasza się pani senator Gorgoń-Komor.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Dziękuję, Pani Przewodnicząca.

Szanowny Panie Ministrze! Szanowni Państwo Senatorowie!

Ja mam pytanie. Generalnie, co do zasady, tak jak pani przewodnicząca powiedziała, nie ma wątpliwości. Być może byłby to taki bonus zachęcający tych niezdecydowanych, zwłaszcza w czasie pandemii... Gdyby się zdarzyły takie niepożądane odczyny poszczepienne, to będzie jakaś rekompensata finansowa. Niemniej jednak trzeba powiedzieć, że robione to jest na kolanie, pracujemy w trybie bardzo szybkim, zbyt szybkim, żeby to przygotować dobrze. Ja chciałabym, Pani Przewodnicząca, zgłosić jedną poprawkę, do art. 1 pktu 1, art. 17e. Chodzi o to, aby tę opłatę wnioskodawcy, który składa wniosek w związku z niepożądanymi odczynami poszczepiennymi, zmniejszyć z 200 zł do 100 zł, czyli wyrazy „200 zł” zastąpić wyrazami „100 zł”. Chciałabym zgłosić taką poprawkę.

Uważam także, że dzielenie ludzi ze względu na to, co zostało uwzględnione w ChPL, tak jak pan legislator powiedział, nosi znamiona dyskryminacji. ChPL jest pewną wskazówką bardziej do refundowania, jeśli chodzi o różne leki, i nie zawsze pokrywa się z wytycznymi. To taka moja uwaga. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję bardzo.

Kto z państwa chce jeszcze zabrać głos?

(*Senator Alicja Chybicka*: Ja.)

Proszę bardzo, Pani Senator.

**SENATOR
ALICJA CHYBICKA**

Pani Przewodnicząca! Panie Ministrze!

Ja rozumiem, że ustawa jest pilna, bo w tej chwili ludzie dosyć masowo zaczynają się szczepić... No, może przesadziłam, bardzo bym chciała, żeby się masowo szczepili. Ale chodzi o to, że zrobiły się kolejki w punktach szczepień.

Szybkie przepracowanie tej ustawy może spowodować, że więcej osób będzie się szczepić. Jeżeli przyjmemy ustawę... Ale wszystkie poprawki przygotowane przez nasze Biuro Legislacyjne według mnie są słuszne i powinny zostać uwzględnione. Panie Ministrze, proszę powiedzieć, jak pana zdaniem przyjęcie tych poprawek wpłynie, że tak powiem, terminowo na to, czego państwo jako rząd oczekują. Bo wtedy te poprawki będą musiały trafić do Sejmu, Sejm potem będzie musiał z powrotem do nas...

(*Przewodnicząca Beata Małicka-Libera*: Nie, będą głosować nad poprawkami. Nie trzeba już...)

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

Posiedzenie Sejmu jest w przyszłym tygodniu? Rozumiem.

Myślę jednakowoż, że te poprawki wydają się być jak najbardziej zasadne i powinny być wniesione, nawet przy założeniu, że Sejm zechce je odrzucić. No, często tak robi, że słuszne poprawki nie są uznawane. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

A ja powiem tak: tempo prac jest naprawdę nadzwyczajne. Przez cały rok był zapowiadany ten fundusz, a teraz w ciągu 1 dnia, na szybko mamy podejmować decyzję, bo w przyszłym tygodniu zbierają się Sejm i Senat. Później, wiadomo, koniec roku...

Ja przejmuję wszystkie propozycje poprawek pana mecenas. Będziemy je po kolei poddawać pod głosowanie.

Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń.

W takim razie przystępujemy do głosowania...

Czy pani senator Komor chciałaby coś dodać? (*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor*: Nie, Pani Przewodnicząca. Ja zgłaszam tę poprawkę, o której mówiłam wcześniej.)

Rozumiem, o zmniejszeniu... Przepraszam, proszę jeszcze raz ją przedstawić.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Poprawka do ustawy polega na...

(*Przewodnicząca Beata Małicka-Libera*: Już ją mam przed oczami. Zmniejszenie z 200 zł do 150 zł opłaty za wniosek... Tak?)

...zmniejszeniu do 100 zł opłaty za...
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Waldemar Kraska: Czy my możemy się do tej poprawki odnieść?*)

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

100 zł, przepraszam.
Tak, oczywiście. Za chwilę pan minister do wszystkich poprawek będzie się odnosił.
Skoro nie ma więcej zgłoszeń, przystępujemy do głosowania nad poszczególnymi poprawkami.
Proszę pana mecenasa, żeby po kolei te poprawki przedstawiał. I po kolei będziemy nad nimi głosować.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Pani Przewodnicząca! Wysoka Komisjo!
Zgłoszonych zostało 8 poprawek. Jako pierwsze należy przegłosować poprawki nr 1 i 8, które dotyczą problematyki zróżnicowania ze względu na rodzaj szczepienia ochronnego. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Dziękuję bardzo.
Czy ktoś chce zabrać głos w tym momencie?
Panie Ministrze, proszę się do poprawek odnieść, to jest ten moment.
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Waldemar Kraska: My nie mamy zestawienia tych poprawek niestety, więc trudno mi w tej chwili...*)
(*Wypowiedź poza mikrofonem*)
W opinii są...
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Waldemar Kraska: Pan rzecznik...*)

RZECZNIK PRAW PACJENTA
BARTŁOMIEJ CHMIELOWIEC

Pani Przewodnicząca, jeżeli mógłbym odnieść się do kwestii związanych z zarzutem konstytucyjnym, czyli do kwestii rozróżnienia

szczepień zalecanych i szczepień obowiązkowych i pandemicznych... Chciałbym zwrócić uwagę, że, po pierwsze, ustawa obejmuje szczepienia pandemiczne, w tym szczepienia na COVID-19, po drugie, również szczepienia obowiązkowe. Wydaje się, że jeżeli państwo nakłada obowiązek pewnego rodzaju szczepień, to w związku z tym powinno brać za to odpowiedzialność. Z kolei szczepienia pandemiczne, choć obecnie są dobrowolne, w pewnym zakresie również ingerują czy mogą ingerować – takie są czy mają być propozycje – w sferę związaną z wolnością praw obywateli. Szczepienia zalecane są z kolei w pełni dobrowolne. Pragnę zwrócić uwagę na to, że niektóre szczepienia zależą od wyboru obywatela, chociażby szczepienia na malarię, np. w związku z tym, że obywatel ten chciałby udać się w podróż poza granice naszego kraju. A zatem ten podział na szczepienia pandemiczne oraz obowiązkowe i nieobjmowanie szczepień zalecanych wydaje się rozsądne i w naszej ocenie nie narusza przepisów konstytucji. Tu jest jasno sprecyzowany katalog osób, są jasno sprecyzowane cele, powody, dla których państwo chce obejmować ustawą szczepienia pandemiczne i szczepienia obowiązkowe, a nie szczepienia zalecane.

Odnośnie kwestii, jeżeli mogę... Chyba że to przy kolejnej poprawce. Chodzi o tę opłatę. Jak rozumiem, to w dalszej kolejności będzie procedowane.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Tak, w dalszej kolejności.
Panie Ministrze, muszę powiedzieć, że pan jeszcze pogłębił moje wątpliwości, naprawdę. Proszę mi odpowiedzieć, czy szczepienie przeciwko grypie jest zalecanym szczepieniem.

RZECZNIK PRAW PACJENTA
BARTŁOMIEJ CHMIELOWIEC

Tak, jest.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Tak. A zależy nam na tym, żeby się społeczeństwo szczepiło? Ciągłe mówimy, że ludzie się nie

chę szczepić. Czy chcemy, żeby się szczepili? Chcemy. Dalej: HPV... Dlaczego tu szczepienie nie jest obowiązkowe? Bo nie było pieniędzy, bo nie było możliwości, bo... Różne były te powody. Ale jest zalecane. Zależy nam na tym, żeby kobiety, dziewczynki i młodzi chłopcy się szczepili? Zależy. To jest kompletnie źle zdefiniowane, naprawdę, to w drugą stronę zadziało.

Proszę bardzo, pan mecenas.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Ja tylko w związku z tym, co powiedział pan rzecznik, chciałbym zwrócić uwagę, że przyjęcie konstrukcji zaproponowanej przez Sejm, a wcześniej przez posłów i Radę Ministrów, prowadzi do takiego oto paradoksu. W przypadku obowiązkowego zaszczepienia młodego człowieka na odrę będzie on uprawniony do uzyskania świadczenia kompensacyjnego. W przypadku dobrowolnego szczepienia tą samą szczepionką, opartą o tę samą substancję czynną, w zakresie szczepienia zalecanego na odrę, inna osoba, dorosła, nie będzie posiadała takiego uprawnienia. Nie ma tutaj konstytucyjnego kryterium dokonanego rozróżnienia...

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Panie Ministrze, jest pan za tymi poprawkami czy nie? Krótko: tak; nie.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA

Przeciw.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Przeciw.

Poddaję pod głosowanie...

(Głos z sali: To jest poprawka nr 8?)

To jest głosowanie łączne na poprawkami nr 1 i 8. Chodzi o zrównanie szczepień obowiązkowych i zalecanych, jeżeli chodzi o wypłatę z funduszu kompensacyjnego.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych 2 poprawek?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

5 – za, 3 – przeciw.

Kolejna poprawka.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Poprawka druga zmierza do zniesienia ograniczenia wypłaty świadczenia kompensacyjnego do wystąpienia jedynie tych działań niepożądanych, które zostały zawarte w charakterystyce produktu leczniczego. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Dziękuję.

Pan minister?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA

Przeciw.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Proszę bardzo.

RZECZNIK PRAW PACJENTA
BARTŁOMIEJ CHMIELOWIEC

Pani Przewodnicząca, jeżeli chodzi o charakterystykę produktu leczniczego, to pragnę zwrócić uwagę, że producent nie wpisuje tego w sposób dowolny. Zdarzenia niepożądane wpisywane w charakterystyce produktu leczniczego

są za każdym razem... Aktualizacja charakterystyki produktu leczniczego, w tym aktualizacja zdarzeń niepożądanych, jest za każdym razem zatwierdzana przez Europejską Agencję Leków. Są wpisywane tylko wówczas, kiedy w toku badań, w tym w toku badań czwartej fazy badań klinicznych, potwierdzi się, że dana szczepionka czy dany lek wywołuje określone, konkretne zdarzenie niepożądane. Ten przepis daje pewność, że konkretne zdarzenie niepożądane faktycznie wystąpiło. Jak w inny sposób można byłoby oceniać, jeżeli pacjent zgłosiłby dowolne zdarzenie niepożądane, kiedy nie mielibyśmy absolutnie potwierdzenia, że takie zdarzenie niepożądane wystąpiło w danej populacji... Stąd właśnie odniesienie do charakterystyki produktu leczniczego.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Podtrzymuję uwagę w tym zakresie dlatego, że w mojej ocenie przyjęcie konstrukcji zaproponowanej przez Sejm, a wcześniej przez posłów i rząd, prowadzi do sytuacji, w której podstawą do dokonania zróżnicowania jest dokument, którego autorem jest dany przedsiębiorca będący twórcą szczepionki. Naszym zdaniem istotą powinno być wykazanie związku przyczynowego pomiędzy podaniem szczepionki i skutkiem w postaci wystąpienia określonego stanu chorobowego. Zgadzam się z panem ministrem, że w niektórych przypadkach może to prowadzić do wątpliwości, ale będzie to *a casu ad casum* oceniane przez stosowny zespół – będzie to opinia tego zespołu – a następnie przez podmiot uprawniony do wypłaty świadczenia kompensacyjnego. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Głosujemy w takim razie.
Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki nr 2?
Kto jest przeciw?
Kto się wstrzymał?
5 – za, 3 – przeciw.

Dziękuję.
Kolejna poprawka.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Kolejna poprawka ma charakter wyłącznie legislacyjny i zmierza do innego umiejscowienia skrótu określenia złożonego, pojęcia „Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych”. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Pan minister?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA

Zgadzamy się na to.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Głosujemy w takim razie.
Kto jest za przyjęciem poprawki nr 3?
Kto jest przeciw?
Kto się wstrzymał?
8 – za.
Kolejna poprawka.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Poprawka czwarta zmierza do skreślenia przepisu niemającego waloru normatywnego. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Pan minister?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA

Przeciw.

(Przewodnicząca Beata Małecka-Libera: Czy mogę jeszcze usłyszeć dlaczego?)

To już było powiedziane. To jest wprawdzie kwestia informacyjna, ale uważamy, że ten przepis powinien być w ustawie.

(Przewodnicząca Beata Małecka-Libera: Informacyjne... Ale co? Przepraszam, nie słyszę...)

Ten przepis powinien być w ustawie według nas.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Powinien być w ustawie ten zapis. Tak?
Proszę.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Jak już wspomniałem, Wysoka Komisjo, zasady techniki prawodawczej zakazują formułowania przepisów, które nie mają charakteru normatywnego. Oczywiście jest to, że państwowy fundusz celowy w zakresie nieuregulowanym przez tworzącą go ustawę jest oparty o zasady określone w ustawie o finansach publicznych. Nie trzeba tego przesądzać w ustawie. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Dobrze. Wszystko jasne.

Głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

(Głos z sali: 5 – za, 3 – przeciw, nikt się nie wstrzymał.)

Dziękuję.

Kolejna poprawka.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Poprawka piąta zmierza do zastąpienia niefortunnego sformułowania „zasady ustalania wynagrodzenia” pojęciem „sposób ustalania wynagrodzenia”. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Pan minister?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA

Tak, niepotrzebne jest to słowo, niefortunne... Panie Legislatorze, zgadzamy się.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Głosujemy.

Kto jest za poprawką nr 5?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

8 – za.

Dziękuję.

Poprawka nr 6.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

Jest to poprawka pani senator Agnieszki Gogoń-Komor. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Pan minister.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA

Jesteśmy przeciw. Pan rzecznik chciałby jeszcze wyjaśnić...

**RZECZNIK PRAW PACJENTA
BARTŁOMIEJ CHMIELOWIEC**

Pani Przewodnicząca, w dwóch słowach powiem, jaka była intencja wprowadzenia tej opłaty i z czego ona wynika. Po pierwsze, wynika z tego, że w każdym postępowaniu, czy to postępowaniu administracyjnym, czy w postępowaniu cywilnym...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze. Mogę zdjąć maseczkę? Dobrze.

W każdym postępowaniu – czy to w postępowaniu administracyjnym, czy to w postępowaniu cywilnym – są wprowadzone różnego rodzaju opłaty. Opłaty te z jednej strony mają pokrywać koszty prowadzonego postępowania, a z drugiej strony mają zapobiegać sytuacjom, w których byłyby zgłaszane wnioski przez osoby, których intencją nie jest uzyskanie danego świadczenia czy danego roszczenia. Do tej pory otrzymaliśmy blisko 570 różnego rodzaju zapytań na temat Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych ze strony obywateli. I już otrzymaliśmy wnioski o wypłatę świadczeń, pomimo tego, że ustawa jeszcze nie weszła w życie. Obawiamy się, że zwolnienie z opłaty czy zbyt niska opłata może stanowić asumpt dla grup, które już teraz, jak wiemy, są przeciwne tej ustawie, asumpt do tego, żeby sparaliżować pracę urzędu. I to był kolejny argument, żeby tę opłatę określić na takim poziomie, który, wydaje się, nie jest wygórowany, nie jest nadmierny.

I trzecia kwestia. Do tego postępowania wprost będą stosowane przepisy kodeksu postępowania administracyjnego. Dlaczego? To wynika z art. 1 kodeksu postępowania administracyjnego, organ będzie wydawał decyzję. Skoro będą miały zastosowanie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, to również będzie miał zastosowanie przepis art. 267 kodeksu postępowania administracyjnego, który mówi o tym, że w razie niewątpliwej niemożności poniesienia przez stronę opłat organ administracji publicznej może ją zwolnić w całości lub w części od ponoszenia tejże opłaty. I to będzie obowiązek rzecznika praw pacjenta, żeby tego typu sytuacje rozpatrywać. Ja mogę zapewnić, że będziemy informować i edukować obywateli, pacjentów o tym, że w sytuacji, w której nie są w stanie ponieść tejże kwoty opłaty z uwagi na swój stan majątkowy, będą mogli zostać zwolnieni z tejże dwustuzłotowej opłaty. Dziękuję serdecznie.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Czy może to pan, Panie Ministrze, doprecyzować? Chodzi o kogoś, kto będzie miał niskie wynagrodzenie, niskie dochody. O to chodzi?

**RZECZNIK PRAW PACJENTA
BARTŁOMIEJ CHMIELOWIEC**

Tak. Dokładnie o to chodzi.

(Przewodnicząca Beata MałECKA-Libera: I jak będzie chciał złożyć ten wniosek, to będzie mógł...)

Będzie mógł zostać zwolniony w całości bądź w części...

(Przewodnicząca Beata MałECKA-Libera: Ale w jaki sposób? Jak to będzie proceduralnie wyglądało? On składa wniosek i płaci, a później ma zwrot?)

Nie, nie trzeba będzie wpłacać. Od razu w postanowieniu zostanie wskazane, że w tej sytuacji dany obywatel, dany pacjent, no bo on będzie pacjentem czy był pacjentem, jest zwolniony w całości lub części z tejże opłaty dwustuzłotowej.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dziękuję.

Pani Senator, proszę wyrazić swoje zdanie na temat tej poprawki.

**SENATOR
AGNIESZKA GORGOŃ-KOMOR**

Pani Przewodnicząca, ja podtrzymuję tę poprawkę. I też z tym powodów nie wniosko wałam o to, żeby całkowicie znieść tę opłatę. Oczywiście k.p.a. określa, że osoby mające trudną sytuację materialną można zwolnić... Ale uważam, że w dzisiejszych czasach, w czasie pandemii – wiele osób traci pracę bądź nie może uzyskiwać dochodów – 100 zł jest opłatą wystarczającą. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA**

Dobrze. Poddaję w takim razie pod głosowanie tę poprawkę.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki.

3 – przeciw, 2 – za...

(*Głos z sali:* Tak. 3 senatorów się wstrzymało.)

Poprawka nie została przyjęta.

Następna poprawka.

Proszę.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
PIOTR MAGDA

To jest ostatnia poprawka, która zmierza do dodania przepisu upoważniającego, nakładającego na ministra właściwego do spraw zdrowia obowiązek określenia w drodze rozporządzenia wzoru wniosku o przyznanie świadczenia kompensacyjnego. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Ten wzór wniosku, o którym rozmawialiśmy...
Rozumiem, że pan minister jest przeciw. Tak?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
WALDEMAR KRASKA

Tak, zgadza się.

PRZEWODNICZĄCA
BEATA MAŁECKA-LIBERA

Dziękuję bardzo.

W takim razie głosujemy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

5 – za, 2 – przeciw, nikt się nie wstrzymał..

Tak?

(*Głos z sali:* Senator Orzechowska zgłasza, że...)

W kwestii głosowania?

(*Głos z sali:* Chyba coś się włączyło...)

Dobrze. Poprawki mamy przegłosowane.

Poddaję pod głosowanie całość ustawy wraz z przyjętymi poprawkami.

Kto z państwa jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

8 – za.

Jako sprawozdawcę chciałabym zaproponować panią senator Gorgoń-Komor.

Czy pani senator się zgadza?

(*Senator Agnieszka Gorgoń-Komor:* Tak. Zgadzam się.)

Dziękuję.

W takim razie cała procedura została zakończona, porządek posiedzenia komisji wyczerpany. Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 49*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy